

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 29 stycznia 2026 r.

Poz. 466

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-II.4131.17.2026.KK WOJEWODY PODLASKIEGO

z dnia 28 stycznia 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XVI/84/25 Rady Gminy Turośl z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie wysokości i zasad wypłacania diet sołtysom za udział w pracach rady i jej organów.

UZASADNIENIE

W dniu 30 grudnia 2025 r. Rada Gminy Turośl podjęła uchwałę XVI/84/25 w sprawie wysokości i zasad wypłacania diet sołtysom za udział w pracach rady i jej organów.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 31 grudnia 2025 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż uchwała Nr XVI/84/25 podjęta została z istotnym naruszeniem art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, dalej jako „u.s.g.”, poprzez niewypełnienie delegacji ustawowej.

W związku z powyższym organ nadzoru w dniu 21 stycznia 2026 r. wszczął postępowanie nadzorcze, celem stwierdzenia jej nieważności. Zgodnie bowiem z art. 91 ust. 1 u.s.g., uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru.

Zgodnie z przywołanym wyżej art. 37b ust. 1 u.s.g. rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej. Z powyższego przepisu wynika, że przyznanie sołtysom prawa do diet i zwrotu kosztów podróży służbowych nie jest obligatoryjne, za czym przemawia zwrot „może ustanowić zasady”, którym posłużył się ustawodawca. Jednakże w przypadku, gdy rada zdecyduje się na podjęcie uchwały ustalającej zasady wypłacania diet sołtysom, uchwała ta powinna również regulować zagadnienia związane ze zwrotem kosztów podróży służbowych.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 27 kwietnia 2022 r. sygn. akt III OSK 5051/21 wskazał, że: „Redakcja przepisu art. 37b u.s.g. wskazuje, że rada gminy może ustanowić zasady na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej, członkom organu wykonawczego jednostki pomocniczej oraz członkom rady dzielnicy/osiedla i rady sołectkiej będą przysługiwały dieta i zwrot kosztów podróży służbowej. Czy zasady te zostaną ustanowione zależy od woli rady gminy, ponieważ to w ich gestii ustawodawca pozostawił decyzję w tym przedmiocie. Przy czym z konstrukcji przepisu art. 37b ust. 1 u.s.g. i zastosowania spójnika „oraz” jednoznacznie wynika, że przewodniczący organu wykonawczego jednostek pomocniczych będzie miał prawo do obu tych świadczeń. Natomiast w odniesieniu do członków organu wykonawczego jednostki pomocniczej oraz członków rady dzielnicy/osiedla, rady sołectkiej (art. 37b

ust. 2 u.s.g.) rada gminy dysponuje trojakiemi możliwościami: po pierwsze może ustanowić zasady na jakich będzie przysługiwała dieta i zwrot kosztów podróży służbowej; po drugie – może ustanowić zasady na jakich będzie przysługiwała tylko dieta; po trzecie zaś – może ustanowić zasady na jakich będzie przysługiwał tylko zwrot kosztów podróży. Zatem rada gminy ustalając zasady przysługiwania sołtysom diety nie może pominąć kosztów podróży służbowej”.

W tym miejscu należy zauważyć, że ustawodawca jednoznacznie w sposób celowy rozróżnia brzmienie dwóch ustępów art. 37b u.s.g. W art. 37b ust. 1 u.s.g. wskazał, że rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta **oraz** zwrot kosztów podróży służbowej. Natomiast dalej w tej samej jednostce redakcyjnej – art. 37b ust. 2 – przyjął, że rada gminy może ustanowić zasady, na jakich członkom organu wykonawczego jednostki pomocniczej oraz członkom rady dzielnicy (osiedla), rady sołectkiej, będzie przysługiwała dieta **lub** zwrot kosztów podróży służbowej.

W ocenie organu nadzoru powyższy zabieg legislacyjny ustawodawcy nie był przypadkowy.

A zatem Rada Gminy Turośl, korzystając z normy kompetencyjnej zawartej w przepisie art. 37b ust. 1 u.s.g., powinna dokonać łącznego określenia zasad, na jakich przysługują sołtysom diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych. Tymczasem uchwała ww. organu stanowiącego reguluje wyłącznie zasady, na jakich sołtysom przysługują diety, pomijając natomiast w całości zasady dotyczące zwrotu kosztów podróży służbowych. Takie ukształtowanie przedmiotowej uchwały narusza w sposób istotny normę kompetencyjną z art. 37b ust. 1 u.s.g., poprzez jej niewypełnienie.

Organ nadzoru podkreśla, że Rada zobowiązana jest przestrzegać zasady legalizmu wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP, która stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że wszelkie działania organów władzy publicznej, w tym organu stanowiącego gminy, muszą znajdować oparcie w wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Tym samym przekroczenie przez Radę granic upoważnienia ustawowego lub jego niewypełnienie przy podejmowaniu uchwał należy traktować jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje lub w całości. W rozpoznawanej sprawie organ nadzoru uznał, że należy stwierdzić nieważność uchwały w całości, ponieważ inne rozstrzygnięcie doprowadziłoby do sytuacji, w której w obrocie prawnym pozostałyby przepisy, które tylko częściowo wypełniają dyspozycję art. 37b ust. 1 ustawy.

„Niewyczerpanie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa i musi doprowadzić do wyeliminowania uchwały z porządku prawnego w całości, bez względu na to, czy w pozostałym zakresie jest ona zgodna z prawem” (tak NSA w wyroku z 10 maja 2022 r., III OSK 1115/21; WSA w Opolu w wyrokach z 14 listopada 2019 r., I SA/Op 345/19 i I SA/Op 337/19; WSA w Opolu w wyroku z 18 grudnia 2019 r., I SA/Op 396/19; WSA w Kielcach w wyroku z 13 września 2017 r., II SA/Ke 483/17; dostępne na orzeczenia.nsa.gov.pl).

Za wadliwą należy uznać nie tylko uchwałę podjętą z naruszeniem upoważnienia ustawowego, ale również uchwałę, która takiego upoważnienia w swej treści nie realizuje, nie wprowadzając w swej treści koniecznych regulacji (por. wyrok WSA w Kielcach z dnia 22 czerwca 2023 r., sygn. akt I SA/Ke 218/23).

Mając na względzie powyższe, nie ulega wątpliwości, iż uchwała Nr XVI/84/25 Rady Gminy Turośl z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie wysokości i zasad wypłacania diet sołtysom za udział w pracach rady i jej organów, w sposób istotny narusza prawo, co czyni zasadnym stwierdzenie jej nieważności w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Podlaskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli
Urszula Matusiewicz-Jasińska